

Uj Magyarorszag 1936. reptel.

PESTI INTERPELLÁCIÓK

Közlekedés és közlekedési irányítás

Ne méltóztassanak megijedni: a száraz cím meglehetősen izgalmas problémát takar. Arról van szó nevezetesen,

hogy repesve vettük észre, miszerint a pesti közlekedés irányításában végrehalára kezd a praktikum kiszorítani a formát és a formalitást. Amikor a közlekedési rendőrséget felállították, akkoriban közkeletű pesti vicc volt, hogy van már forgalmi rendőrségünk, de forgalmunk nincs hozzá. Ez volt a budapesti forgalmi rendőrségnek az a hőskora, amikor a fehérmanzsettás

K-rendőr az utcakeresztezéseken különböző Dalcroze-gyakorlatokat végzett, mielőtt egy kocsit egyenesen vagy keresztben átengedett. Ez a szertartás pedig a következőképpen zajlott le: A rendőr előbb jobbra-balra széjjelnézett, majd szabályos negyedfordulatot végezve, két karját oly módon görbítette be melle előtt, hogy tíz ujjhegye egymással szembe nézzen. Ezután két alsókarjával félkörű mozdulatot végezve, mind a két kezét törzsétől erősen ellökve s azt az új irányban mereven vízszintesen tartva, jelezte, hogy a járművek a karjaival párhuzamosan lévő irányban tovább haladhatnak. Az egész procedurát pedig megelőzte a megtiltandó irányban felemelt jobbkar, amely felemelési műveletnek szintén meg volt a maga pontosan előírt szolgálati szabályzata. Sok mulatságos megjegyzésre, de nem kevesebb bosszankodásra is adott okot ez a tornamutatvány, amelyet az idők azóta elsöpörtek, mert autómobilforgalmunk az utolsó másfél esztendőben oly rohamosan fejlődött, hála Istennek, hogy ha minden közlekedési rendőr s pláne bizonyos, nagyon forgalmas pontokon, ragaszkodni akarna a szolgálati szabályzat eme gesztusaihoz, aligha jutna el az ember normális idő alatt, autón, kitzűzött céljához. Így hát lassanként, — a szükség törvényt bont, — a forgalmasabb ponton álló — K-rendőrök kezdték a felesleges hőkuszpókuszt elhagyni s a szükséghez mérten gyors és céltudatos, — ha nem is szabályos, — mozdulatokkal a forgalmat irányítani. Látványosságzámba ment már tavaly előtt például a Margit-híd szigeti bejáratánál álló híres közlekedési rendőr, aki valóságos Toscaniniként dirigálta a három irányból egybetorkolló, meglehetősen komisz és kitűnő szemet, gyors ítélőképességet s nagy testi ügyességet is megkívánó közlekedést, — ugyanígy meglehetősen hírességre és népszerűsége tette szert a Kálvin-téri forradalmi ponton álló közlekedési rendőr is, akinek talán még margithídi kollégájánál is több energiára s nagyobb ügyességre volt szüksége. Ez a két rendőr már körülbelül a nagy nyugati világvárosok exponált pontjain álló forgalmi rendőrökhöz lett volna hasonlítható, mondjuk a párisi Place de l'Opera vagy a Broadway forgalmi rendőreihez, az esti üzletzárás vagy a színházi előadások végződésének órájában... De ezek kivételek voltak. Most aztán, — ennek mindössze néhány napja vagy hete, — az összes közlekedési pontokon fiatal új rendőröket látunk, akik hallatlan ügyességgel és gyorsasággal és a ré-

gieknél határozottan sokkal nagyobb praktikus érzéssel irányítják a forgalmat. Ezek a fiatal fiúk gyors tekintet-

tel ismerik fel a pillanatnyi helyzetet, kitűnő ítélőképességgel mérik fel, hogy kinek van még módjában hamar átsurranni egy már éppen átirányított félben lévő ponton, — ezeknél már nem fordul elő, hogy egy mellékutcából nagynehezen kifelé dübörgő társzeker előtt, amelynek amúgy is percekre van szüksége, amíg a keresztező útvonal közepére ér, — át ne engedjenek hamar

még egy autót, amely már messze lesz, mire a teherkocsi a keresztezési ponthoz érkezik... Az autósok természetesen rendkívüli mértékben értékelik és élvezik ezt a friss, tehetséges munkát s gyakran egy mosollyal, egy intéssel vagy egy szalutálással honorálják is. És most jön a csoda, — amihez mint egy új szellem örvendetes jeléhez ösztönt gratulálunk Ferenczy főkapitány úrnak s Török főparancsnoknak is, — a fiatal rendőr rendszerint visszamosolyog vagy visszaszalutál. Ezáltal egy személyes, hogy úgy mondjam ismeret-ségi, majdnem baráti viszony fejlődik ki az autós és a közlekedési rendőr között, sőt bizonyos túlzással azt is mondhatnám, — lévén Budapest mégis kis város végeredményben, — hogy elkövetkezhetik az az idő is, amikor az összes közlekedési rendőrök az összes autósoknak úgyszólván személyes ismerősei, barátai lesznek... Ebből megint az az áldásos helyzet állhat elő, hogy az autós személyes és baráti ügyet fog csinálni abból, hogy a közlekedés lebonyolításában segítségére siessen a közlekedést irányító rendőrnek, akiben többé nem mumust fog látni, morózus, hibára leső, betétlapra vadászó cerberust, hanem kedves, kedélyes, jóindulatú és jóakarátú barátot, ami megint csak javítani fog azon a határozottan melegedő és egyre bensőségesebbé váló viszonyon, amely a közönséget, különösen az utóbbi esztendőben a magyar államrendőrségnek az utcán szolgálatot teljesítő tagjaihoz fűzi. Itt meg akarom említeni még azt is, hogy a rendőrposztok magatartása a közönséggel való érintkezésben igazán kifogástalan, nyugateurópai módon udvarias és szolgálatkész. Passzió, (igazán) érintkezni akármelyik posztal, ha az ember valami iránt érdeklődik, vagy valamilyen ügyben intézkedésre kéri fel őket. Persze, egy-két morózus kivétel még ma is akad, de legbensőbb meggyőződésem, hogy ez a nagyon ritkán észlelt kivétel csak erősíti azt a hála Istennek hovatovább véglegesnek tekinthető szabályt, hogy a pesti rendőr: pompás, nagyszerű ember, akit boldogan és büszkén ölelünk gondolatban magunkhoz, pláne, hogy tudjuk róla, hogy a magyar nép falusi osztályából kerül fel a nagyváros forgatagába s mégis oly remekül, oly kiválóan állja meg ebben az idegenforgalomtól — rendőri szempontból — egyre komplikáltabbá szaturált nagyvárosban is a helyét. A — kivételeknek azonban — kedvem volna havonként egyszer csendes és meggyőző szóval elméleti előadást tartani arról, hogy milyen hal-

latlan előnye van a kedvességnek, a mosolynak, annak az egész „keep smiling”-elvnek, amelyet az amerikaiak találtak fel s amely igen nagy boldogsággomra ott kezd vibrálni azoknak a kedves fiatal, napbarnított falusi fiúknak is az arcán, akik kikerülve egy úgy látszik új szellemű rendőriskolából, az utcákat az utóbbi időben mindnyájunk öröme, benépesítik... Egyed Zoltán